

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра культурології та інформаційної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри культурології
та інформаційної діяльності

Ю.С. Сабадаш

«19» січня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДЗП ІСТОРІЯ МОДИ ТА ДИЗАЙНУ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма _____ усі ОПП _____
(назва)

спеціальність _____
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

факультет _____
(назва факультету)

2020 – 2021 рік

Робоча програма вибіркової дисципліни загального вибору «Історія моди та дизайну» для студентів усіх ОПП, ОС «Бакалавр», денної та заочної форм навчання.

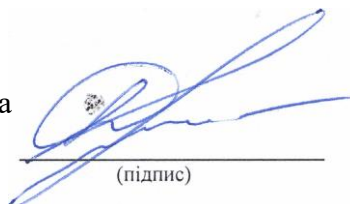
Розробники:

Дабло Л.Г. кандидат культурології, старший викладач кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ

Протокол від «19» січня 2021 року, №9

Завідувач кафедри культурології та інформаційної діяльності

(підпис)

Ю. С. Сабадаш

©Дабло Л.Г. 2021 рік
©МДУ, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань	Нормативна	
Модулів – 2	усі ОПП	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1 Реферативне дослідження		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних –30 самостійної роботи студента -59	ОС «Бакалавр»	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		51 год	69 год
		Індивідуальні завдання: 9 год	
Вид контролю Залік -4 й семестр			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 37/63

для заочної форми навчання -18/82

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – дати студентам комплексне уявлення про основні етапи розвитку моди та дизайну в історико-культурному контексті.

Завдання:

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія моди та дизайну» є базовими оволодіння знаннями про закономірності та особливості розвитку моди та дизайну в історико-культурному контексті; вдосконалення у студентів відчуття стилю та смаку; формування у студентів працьовитості, дисциплінованості, самостійності, відповідальності до виконання завдань курсу.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Програма вибіркової дисципліни загальної підготовки «Історія моди та дизайну» для ОС «Бакалавр» є важливою складовою частиною професійної підготовки майбутніх фахівців та передбачає забезпечення всебічного розвитку студентів, їхньої загальної та фахової культури. Все це необхідно для подальшої практичної діяльності, повноцінного функціонування в культурному просторі України та світу.

Передумови для вивчення дисципліни

Викладення означеного курсу корелюється зі знаннями, отриманими студентами під час вивчення курсів «Історія України», «Історія української культури», та «Культурологія» (за умови вивчення) і сприяє засвоєнню курсів суспільно-політичного та філософського спрямування, зокрема «Етика та естетика», «Філософія» тощо.

Результати навчання:

Знати:

- особливості культури і мистецтва даної епохи, країни;
- характерні особливості і загальні закономірності розвитку основних тенденцій моди різних історичних періодів;
- спеціальну термінологію;
- історичний розвиток світового дизайну;
- основні тенденції розвитку світового та вітчизняного дизайну;
- особливості творчості видатних дизайнерів;
- основні школи дизайну та їх особливості.

Вміти:

- визначати приналежність комплексів і окремих компонентів вбрання певній епосі;
- орієнтуватися в сучасних творчих тенденціях розвитку моди та дизайну;
- узагальнювати і критично оцінювати діяльність зарубіжних та вітчизняних дизайнерів та дизайнерських об'єднань;
- використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для ефективного рішення спеціалізованих задач професійної діяльності;
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод і громадянина в Україні.

Компетентності:

- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;
- здатність працювати в команді, вміння налагоджувати зв'язки з професійним середовищем;
- формування особистісно-ціннісного ставлення до дійсності та мистецтва;

- розширення естетичної свідомості, підвищення загальнокультурної й професійної компетентності;
- здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецького процесу.

Курс «Історія моди та дизайну» складається з 3 змістовних модулів: «Історія одягу і моди народів світу», «Етапи формування українського одягу», «Історія розвитку дизайну».

Формою підсумкового контролю з курсу є залік.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Історія одягу і моди народів світу

ВСТУП.

Предмет курсу «Історія моди та дизайну». Основні поняття курсу «Історія моди та дизайну». Визначення понять «одяг», «стиль», «костюм», «мода» та «дизайн». Історичний художній стиль. Канонічний стиль, античний (класичний), романський, готичний художні стилі, ренесанс, бароко, рококо, класицизм, модерн. Стильова єдність костюму з архітектурою і декором приміщень. Течії (напрями) в костюмі: романтизм (бідермайер), друге рококо, позитивізм. Костюм як складова матеріальної культури. Завдання курсу «Історія моди та дизайну».

Поширення поняття «костюм» в світі. Джерела існування моди. Основні значення поняття «костюм» у наш час. Одяг як складова частина матеріальної і духовної культури. Основні складові одягу. Мобільність костюму та роль моди у цьому процесі. Зародження і поширення моди. Перші спроби усвідомленого поширення моди. Журнали мод як джерело інформації про моду. Перший журнал мод. Початок видання журналів мод в різних країнах. Будинки моделей. Чарльз Фредерік Ворт і його роль у розвитку сучасної індустрії моди. Будинки «Високої моди». Нові методи поширення моди. Два напрями моди : прет-а-порте, від кутюр. Мода і економіка. Мода і мистецтво.

Тема 1. Костюми стародавнього світу.

Особливості єгипетського мистецтва. Основні періоди розвитку давньоєгипетської цивілізації. Канонічний стиль. Символіка єгиптян та її відображення в одязі. Основні стани єгипетського суспільства. Особливості єгипетського вбрання. Ідеал чоловічої і жіночої краси в Єгипті (ріст, плечі, талія, очі, ніс, вуха, колір шкіри, ноги та ін.). Ідеал жіночої краси. Нефертіті. Види і форми одягу. Накладне і драпіроване вбрання. Форми силуету. Еволюція єгипетського вбрання в різні періоди. Зближення чоловічого і жіночого вбрання. Станові відмінності в одязі.

Одяг Давньої Греції. Основні періоди в розвитку Греції. Класичний період. Елліністичний період. Ідеал чоловічої і жіночої краси в Греції. Пропорції тіла людини. «Золотий перетин». Афродіта Мілоська. Духовна краса. Особливості давньогрецького вбрання. Види і форми одягу. Драпірований одяг. Способи кріплення грецького одягу. Краса давньогрецького костюму. Культ краси людського тіла.

Вбрання Стародавнього Риму. Зв'язок культури Стародавньої Греції і Риму. Основні періоди в розвитку Стародавнього Риму. Ідеал чоловічої і жіночої краси у Давньому Римі. Особливості римського вбрання. Види і форми одягу. Драпірований і накладний одяг. Еволюція давньоримського костюму впродовж історичного розвитку. Давньоримське вбрання античного типу (близьке до давньогрецького). «Грецьке рококо». Зміни античного костюму в пізній Римській імперії. Запозичення у «варварів» в римському вбранні. Відособлення чоловічого і жіночого давньоримського вбрання. Станово-класова диференціація римського одягу.

Тема 2. Європейська мода епохи Середньовіччя та Нового часу.

Візантійський костюм Основні риси візантійського мистецтва. Вплив релігії на культуру. Художньо-догматичний стиль. Система протиріч епохи в мистецтві Візантії. Особливості візантійського вбрання. Вплив давньоримської моди на візантійське вбрання. Зміни античної моди при імператорському вбранні. Поширення багат шаровості вбрання. Зміни в покрої тунік. Поява сорочкоподібних тунік. Законодавці візантійської моди.

Західноєвропейський костюм раннього середньовіччя (IX – поч. XIII ст.). Особливості історичного періоду. Хрестові походи. Церкви і монастирі як центри світової культури. Станова ієрархія середньовічного суспільства. Культура. Романський стиль та його особливості. Зв'язок архітектури, інтер'єру, скульптури, живопису, вбрання. Особливості одягу романського стилю. Мода міпарті. Чоловічий костюм. Новий принцип естетики. Формування нового естетичного ідеалу. Ідеал чоловічої краси.

Готичний стиль (XIII – перша половина XV ст.). Нова рицарська культура і культ прекрасної дами. «Служіння дамі». Диференціація в костюмі. Закони про ранги в одязі. Перші закони проти розкоші. Станові відмінності у вбранні.

Епоха Відродження. Естетика одягу стилю Ренесанс. «Карнавал краси» в костюмі. Особливості італійського вбрання епохи Відродження. Флоренція і Венеція – як законодавці моди у XV-XVI ст. Вплив моди Іспанії і Франції на італійський костюм. Зміни в пропорціях одягу. Станове і майнове становище людини та їх відображення в костюмі. Ідеал краси. Співвідношення духовної і фізичної краси. Новий естетичний образ епохи Відродження. Ідеал жіночої краси у Флоренції і Венеції. Ідеал чоловічої краси у Флоренції і Венеції.

Французький костюм XVI ст. Особливості французької моди XVI ст. «Дворянство носить свої доходи на плечах». Ідеал чоловічої і жіночої краси. Види і форми одягу. Текстиль. Кольорова гама французького вбрання. Вплив французької моди на формування одягу інших країн Європи. Франція – законодавець моди. Поширення моди.

Західноєвропейський костюм XVIII ст. Своєрідність історичного періоду. Франція – центр європейської культури і творець нових форм костюму. Загальноєвропейський характер французьких мод. Стиль рококо та його хронологічні межі. Основні риси стилю рококо. Декоративність стилю рококо. Панування аристократичної моди. «Галантне століття». Французький костюм першої половини XVIII ст. (рококо). Тканини для одягу. Кольорова гама компонентів вбрання. Чоловічий костюм. Ідеал чоловічої краси. Чоловіча білизна. Нижній одяг. Сорочка. Жабо. Шийна хустка. Краватка. Камзол. Жюстокор. Обі. Штани-кюлоти. Зачіски. Перуки.

Одяг і мода XIX століття. Стиль «ампір» і його хронологічні межі. Стиль «ампір» в костюмі. Зміни в одязі. Формування ділового костюму. Професійні відмінності в одязі. Англійські і французькі моди. Стиль «бідермайєр» в костюмі. Хронологічні межі стилю бідермайєр. «Стиль Луї Філіпа». Відхід від античності.

Тема 3. Мода XX – початку XXI століття

Особливості костюму XX ст. Основні фактори, що зумовили розвиток європейського костюма у XX ст. Основні принципи, що спрямовували моду XX ст. Центр жіночої моди. Центр чоловічої моди. Інші центри світової моди. Провідні модельєри західноєвропейського костюму та їх роль у становленні і розвитку моди XX ст. Поль Пуаре. Ернст Драйден. Габріель Шанель. Крістіан Діор. Сен-Лоран. Валентино. П'єр Карден. Андре Куррреж та ін. Європейський костюм першої половини XX ст. Розквіт стилю «модерн» та його віддзеркалення у костюмі. Утвердження класичного англійського чоловічого костюму. Роль головних уборів у костюмі.

Особливості одягу СРСР. Моделі одягу у першій половині XX ст. Зародження вітчизняного моделювання. Видання журналів мод. Дизайнерські центри. Створення Будинку моделей. Перші радянські модельєри та їх досягнення. «Майстерня сучасного костюму». Жіноче і чоловіче вбрання 1920-х рр. Зміни в одязі у 1930-40-і рр. Сучасне

вбрання (кінець XX – початок XXI ст.). Особливості розвитку сучасної моди. Характерні явища сучасної моди. Основні напрями в сучасній моді. Стрімка зміна костюмних форм. Стильові напрями у сучасній моді. Особливості одягу представників молодіжних субкультур. Зарубіжні та вітчизняні майстри сучасної моди. Міжнародні зв'язки у галузі моди. Участь українських дизайнерів у тижнях моди у світових центрах моди.

Змістовий модуль 2. Етапи формування українського одягу

Тема 4. Одяг Київської Русі.

Особливості одягу Київської Русі. Вплив візантійської культури на одяг Київської Русі. Соціальна диференціація східнослов'янського суспільства і вбрання. Спільні типи одягу різних верств та їх відмінності. Кольори в одязі. Станові обмеження у виборі кольору. Символіка червоного кольору. Оберегова символіка вбрання Київської Русі (язичницька і християнська). Одяг городян і його генетичний зв'язок із селянським вбранням. Традиції давнього слов'янського одягу у повсякденному князівському вбранні. Компоненти повсякденного вбрання. Християнсько-візантійські засади парадно-церемоніального вбрання київських князів. Головні ознаки вищого правлячого сану. Мантія. Порфира. Діадема. Сагії. Маніаки. Корзно.

Тема 5. Українське вбрання XIV-XVIII століття.

Сходження з історичної арени середньовічного давньоруського стилю. Формування вбрання під впливом західноєвропейських стилів епохи Ренесансу. Збереження давньоруських традицій в одязі правлячої верхівки Литовсько-Руської держави. Співіснування східної і західної моди. Стильове розмаїття в одязі. Українське бароко. «Козацька доба». Носії модних напрямків в Україні з кінця XV ст. Декларування європейських видів вбрання. Поєднання європейського одягу із традиційними елементами. Татаро-турецьке сусідство та його вплив на формування одягу XV-XVI ст. Зміни форм одягу XV-XVI ст. та їх відмінність від давньоруських. Стильова строкатість одягу XV-XVI ст. Одяг еліти українського суспільства і селян. Ренесанс і бароковість у селянському вбранні.

Особливості верхнього вбрання XV-XVI і XVII-XVIII ст. Зміни у вбрання козаків із перетворенням його на організовану військову силу. Зміни в українському одязі на кінець XVIII – початок XX ст. Поширення європейського вбрання. Відданість традиціям як національна риса українського жіночого характеру та її вплив на костюм. Початок нової ери у розвитку світського вбрання в середовищі знатних українських жінок. Зникнення архаїчного вбрання з побуту української знаті. Поширення європейського декоративного одягу.

Змістовий модуль 3. Історія розвитку дизайну

Тема 6. Дизайн – основні поняття і визначення. Історичні витoki дизайну.

Термін «дизайн» від епохи Відродження до сьогодення. Сміслові складові терміну: декоративна, проектна, драматична. Сучасне розуміння терміну як поєднання художньої та інженерно-конструкторської діяльності.

Чотири теорії щодо виникнення дизайнерської професії: перші теоретичні концепції дизайну в XIX ст.; поява художників у виробництві на початку XX ст.; формування перших навчальних закладів по підготовці фахівців нової професії (Баухауз, ВХУТЕМАС); перші дизайнерські фірми США.

Соціально-культурна та виробнича функції. Рух за зв'язок мистецтва та ремесел у Англії (70-80 рр. XIX ст.). Перші теорії дизайну. Внесок Джона Рьоскіна у становлення дизайну. Вільям Морріс: теорія і практика, «Червоний будинок». Перші ідеї функціоналізму. Німецький «Веркбунд» (1907 р.) – перша спілка промисловців і художників.

Тема 7. Історія дизайну від Середніх віків до Нового часу

Вік розуму та промислова революція. Уільям Хогарт і «Аналіз краси». Нова індустріальна епоха і Велика Виставка. Вікторіанський стиль. Прерафаелізм і декоративні мистецтва. Уільям Морріс і «Рух мистецтв і ремесел». Науково-технічний прогрес кінця XIX ст., відкриття та винаходи. Модерн.

Тема 8. Світовий дизайн XX – початку XX століття

Промисловий дизайн як професійна діяльність XX ст. Веркбунд. Пітер Беренс і АЕГ. Конструктивізм, експресіонізм і раціоналізм. Баухаус і ВХУТЕМАС. Ар-деко і інтерпретації модернізму. Американський післявоєнний дизайн. Післявоєнний дизайн країн Західної Європи. Технічні досягнення і дизайн другої половини XX ст. Теоретичні концепції дизайну другої половини XX ст.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем								Кількість годин					
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі						у тому числі					
		лекції	практ.	сем	лаб	інд	с.р.	усьог	лекції	сем	лаб	інд	с.р.
Модуль І													
Змістовий модуль 1. Історія одягу і моди народів світу													
ВСТУП.	10	2		2		1	5	12	1			1	10
Тема 1. Костюми стародавнього світу.													
Тема 2. Європейська мода епохи Середньовіччя та Нового часу.	10	2		2		1	5	12	1			1	10
Тема 3. Мода XX – початку XXI століття	13	2		2		1	8	13	1	1		1	10
Всього годин:	33	6		6		3	18	37	3	1		3	30
Змістовий модуль 2. Етапи формування українського одягу													
Тема 4. Одяг Київської Русі.	8	2				1	5	9				1	8
Тема 5. Українське вбрання XIV-XVIII століття.	13	2		2		1	8	12	2	1		1	8
Всього годин:	21	4		2		2	13	21	2	1		2	16
Змістовий модуль 3. Історія розвитку дизайну													
Тема 6. Дизайн – основні поняття і визначення. Історичні витоки дизайну.	10	2		2		1	5	9	1	1		1	6
Тема 7. Історія дизайну від Середніх віків до Нового часу	12	2		2		1	7	10	2			1	7
Тема 8. Світовий дизайн XX – початку XX століття	14	2		2		2	8	13		1		2	10
Всього годин:	36	6		6		4	20	32	3	2		4	23
Модуль 2													
ІНДЗ						9						9	
Усього годин	90	16		14		9	51	90	8	4		9	69

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.

№ з/п	Назва теми	години	
		Ден.	Заоч.
1	<p>Тема 1. Костюми стародавнього світу.</p> <p>1. Одяг стародавнього Єгипту</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Види і форми одягу. Еволюція вбрання від Стародавнього до Нового царства. б) Тканини. Кольори. Способи декорування. в) Стегнове і плечове вбрання єгиптян. г) Зачіски і головні убори. д) Косметика, мистецтво гриму. е) Прикраси в чоловічому і жіночому костюмі. ж) Станові особливості вбрання єгиптян <p>2. Вбрання античної Греції</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Ідеал краси у Давній Греції, види і форми одягу, тканини, колірна гама, б) орнаменти. в) Основні елементи чоловічого одягу. г) Особливості вбрання гречанок. д) Чоловіче і жіноче взуття. е) Чоловічі і жіночі зачіски та головні убори. ж) Гігієна і косметика, прикраси <p>3. Вбрання Стародавнього Риму</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Види і форми одягу. Тканини для виготовлення вбрання. Станові б) відмінності у колірній гамі одягу. в) Чоловічий костюм та його компоненти. г) Костюм імператора, його складові елементи та відзнаки влади. д) Основні компоненти жіночого одягу 	2	
2	<p>Тема 2. Мода епохи Середньовіччя та Нового часу.</p> <p>1. Візантійський костюм</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Види і форми одягу. Тканини. Кольори. Декорування. б) Компоненти чоловічого вбрання та його станова риналежність. в) Жіночий костюм та його багатошаровість. г) Одяг імператора та імператриці <p>2. Західноєвропейський костюм раннього середньовіччя (IX – поч. XIII ст.).</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Форми одягу та нові способи його створення. Станові відмінності у використанні тканин. Символічність кольору у середньовічній культурі. б) Чоловічий костюм. Роль прикрас у чоловічому вбранні. в) Ідеал жіночої краси. Основні компоненти жіночого одягу. <p>3. Італійський, іспанський і французький костюм епохи Відродження</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Костюм епохи Відродження в Італії. б) Іспанський костюм епохи Відродження. в) Французький костюм XVI ст. <p>4. Французький костюм XVII- XVIII ст.</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Сильові особливості чоловічого одягу стилю бароко. б) Зміни в жіночому вбранні під впливом стилю бароко. в) Вплив французької моди на формування одягу інших країн Європи. 	2	

	<ul style="list-style-type: none"> г) Особливості французького вбрання другої половини XVIII ст. д) Костюм періоду Французької революції. <p>5. Особливості розвитку одягу та моди у другій половині XIX ст.</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Костюм 1850-60-х років (друге рококо). б) Нові стилі у вбранні 1870-1890-х рр. в) Особливості чоловічого і жіночого костюму у період зародження стилю «модерн». г) Перші модельєри і будинки моди 		
3	<p>Тема 3. Мода XX – початку XXI століття</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Чоловіче і жіноче вбрання 1920-30-х рр. 2. Зміни в одязі 1940-1950-х рр. 3. Нові стилі у вбранні 1960-1980-х рр. 4. Особливості одягу СРСР. 5. Основні напрями в розвитку сучасної моди. 6. Зарубіжні та вітчизняні майстри сучасної моди. 7. Участь українських дизайнерів у тижнях моди. 	2	1
4	<p>Тема 4. Одяг Київської Русі.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Основні компоненти чоловічого князівсько-боярського вбрання. 2. Повсякденне і парадно-церемоніальне вбрання київських князів. 3. Повсякденне і парадно-церемоніальне жіноче вбрання. 4. Головні убори жінок князівсько-боярської верхівки. 	2	
5	<p>Тема 5. Українське вбрання XVII-XIX століття</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Селянське і міщанське чоловіче вбрання. 2. Вбрання польської шляхти. 3. Одяг українських магнатів. 4. Костюм січових і виборних (реєстрових) козаків. 5. Особливості одягу козацької старшини. 6. Натільний і нагрудний жіночий одяг. 7. Стегнове і плечове вбрання жінок. 8. Жіночі зачіски, головні убори, взуття і прикраси. 	2	1
6	<p>Тема 6. Характеристика специфіки впливу історичних стилів на сучасний дизайн</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Антична класика як актуальне джерело творчості в дизайні 2. Мотиви готичного стилю в об'єктах сучасного дизайну 3. Прояви стилю бароко в сучасних дизайн-розробках 4. Використання єгипетської стилістики в сучасному дизайні 5. Екологізм дальносхідної стилістики і можливості її вираження засобами дизайну 6. Мотиви індійського мистецтва і сучасному дизайні 	2	
7	<p>Тема 7. Світовий дизайн XX – початку XXI століття</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Принципи модернізму і професійна дизайнерська практика. 2. Дизайн і образотворче мистецтво авангардизму 3. Національні лінії повоєнного дизайну. 4. Промисловий дизайн I-ї пол. XX ст. 5. Нові тенденції в дизайні останніх десятиліть XX ст.: зміни стилю 6. Пошуки нових виражальних засобів матеріалів і технологій. 7. Космополітизм і полі культурність дизайну Постмодернізму. 8. Образність і художність Постмодернізму. 9. Меблі, кераміка та скло доби. 10. Метал, текстиль та промисловий дизайн доби. 	2	1

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	
2	-	

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Години	
		Ден.	Заоч.
1.	Вікові і станові відмінності в одязі єгиптян.	51	69
2.	Культ краси людського тіла і його вплив на костюм єгиптян.		
3.	Статева і станово-класова диференціація римського вбрання.		
4.	Художньо-догматичний стиль і його вплив на формування візантійського		
5.	Зародження європейської моди в готичний період.		
6.	Естетика вбрання в епоху Відродження.		
7.	Палацовий етикет у вбранні XVII ст.		
8.	Мода «галантного» століття, епохи пудри, мережив і менуету (XVII ст.).		
9.	Зміни силуету жіночих костюмів у XIX ст.		
10.	Демократизація моди у XX ст.		
11.	Особливості одягу представників молодіжних субкультур.		
12.	Станові особливості вбрання Київської Русі.		
13.	Особливості вбрання українських магнатів та шляхти XVII-XVIII ст.		
14.	Розвиток дизайну Англії.		
15.	Розвиток дизайну Німеччини.		
16.	Розвиток дизайну Італії.		
17.	Розвиток дизайну Франції		
18.	Розвиток дизайну США		
19.	Розвиток дизайну в Україні		
20.	Розвиток дизайну Японії		

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Відповідно до положень КМСОНП, студентам пропонуються до виконання різні за типом та формою завдання до змістових модулів курсу. До таких завдань належать самостійна робота (СРС) та індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), які є невід'ємною формою набуття нових знань та навичок з курсу «Історія моди та дизайну».

Виконання студентом СРС та ІНДЗ за окремими темами є обов'язковою умовою оцінювання його успішності з освоєння курсу. З метою успішного письмового виконання СРС та ІНДЗ студентам необхідно опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним та електронним каталогами бібліотек, джерельну базу курсу «Історія моди та дизайну» відповідно до списку рекомендованої базової та допоміжної літератури.

Згідно з діючими бібліографічними вимогами, складається перелік використаних джерел та літератури з теми СРС та ІНДЗ (розміщується в якості останньої рубрики

виконаного завдання). Результати роботи подаються у письмовій формі (роздрукований та сфальцьований реферат).

СРС та ІНДЗ подаються студентом на кафедру протягом 2 днів після останнього семінарського заняття заняття для перевірки викладачем до складання заліку.

Форма подання – комп'ютерний набір, надрукований на аркушах формату А4, кегль 14, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1, мова – українська (джерела та література подаються мовою оригіналу). Поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Обсяг СРС та ІНДЗ (без врахування додатків) – 5-6 аркушів А4 без урахування титульної сторінки. Текст СРС та ІНДЗ подається у 3-ій особі від імені автора.

Критерії:

- змістовність
- логічність викладення матеріалу
- самостійність висновків
- дотримання вимог щодо оформлення тексту

Текст складається з наступних частин: вступу, основної частини (аналіз опрацьованих джерел з обраної теоретичної проблеми), висновків та списку опрацьованих джерел і літератури в алфавітному порядку (не менше 10 позицій).

Фактичну частину реферату становить аналіз результатів роботи з публікаціями з досліджуваної теми, тобто студент повинен структурувати отриманні знання з конкретного питання теорії книгознавства. Наприклад, застосовуючи творчий підхід, студент опрацьовує, порівнює та групує концептуальні підходи різних авторів стосовно вивчення теми (навести відомості про основних авторів та зміст публікацій, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників праць науково-практичних конференцій тощо).

Обов'язковою умовою виконання завдання є дотримання діючих вимог до оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 8302:2015).

Теми реферативних досліджень з курсу «Історія моди та дизайну»

1. Крито-мікенський костюм
2. Венеціанський костюм XVI ст.
3. Чоловічий іспанський костюм епохи Відродження
4. Косметика та аксесуари у жіночому французькому костюмі XVI ст.
5. Англійський костюм епохи Відродження
6. Німецький костюм епохи Відродження
7. Одяг та взуття жінок у Франції другої половини XVII ст.
8. Жіночий костюм епохи бароко в Україні
9. Чоловічий французький костюм останніх десятиліть XVIII ст.
10. Основні елементи чоловічого та жіночого костюму етрусків
11. Дизайн та художня культура. Краса та художній образ. Зміст та форма в дизайні.
12. Стиль та стилістика. Стиль та мода. Пошук стильової виразності форми.
13. Професійні і творчі організації дизайнерів в Україні та за кордоном.
14. Сучасний стан дизайн-освіти в Україні.
15. Витоки художньо-промислової освіти. Виникнення перших художньо-промислових шкіл в Німеччині.
16. Проблеми художньої своєрідності дизайн-продукції. Фактор традицій національної художньої культури.
17. Рух за оновлення мистецтва та ремесел у другій половині XIX століття та його вплив на формування дизайну. Вчення Д. Рьоскіна та У.Моріса.

18. Перша Всесвітня промислова виставка (м. Лондон, 1851 рік) як важливий етап у розвитку дизайну.
19. Стиль «модерн» в дизайні і архітектурі кінця XIX - початку XX століття.
20. Вплив ідей кубізму на розвиток дизайну у першій половині XX століття.
21. Умови становлення дизайну на Україні.
22. Сучасний стан розвитку дизайну в Україні. Проблеми національного та глобалізаційного чинників проектування.
23. Основні принципи та особливості підготовки фахівців-дизайнерів в Україні. Школа Раєвської-Іванової в Харкові. Творчі та педагогічні концепції В. Єрмілова.
24. Реалізація принципів дизайну в творчому досвіді Івана Левинського.
25. Баухауз – школа нового типу. Основні етапи розвитку Баухауза (Веймар - Десау - Берлін).
26. Дизайн Італії. Своєрідність художньо-пластичної мови.
27. Дизайн Японії – специфіка школи і творчих підходів.
28. Становлення організованих форм дизайн-діяльності в США.
29. Втілення національної своєрідності у дизайні Фінляндії.
30. Тенденції та напрямки розвитку сучасного дизайну.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальні лекції, семінарські заняття, робота з першоджерелами (аналіз інформаційних джерел, літератури), робота з базами даних мережі Інтернет, виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кредитно-модульна система організації навчального процесу передбачає застосування модульного навчання за кредитами і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю якості знань та вмінь, навчальної аудиторної та самостійної роботи студента. Змістовий модуль – це завершена, відносно самостійна, частина навчального курсу, що містить теоретичні та практичні завдання, систему навчально-методичного забезпечення.

Рейтингова система оцінювання – це система визначення якості виконаної студентом аудиторної та самостійної роботи, рівня набутих знань і вмінь шляхом оцінювання результатів усіх видів завдань.

Рейтинг складається з суми балів (за 100-бальною шкалою):

1. Аудиторна робота:

- відвідування лекційних занять – $8 \cdot 0,5 = 4$ бали,
- робота на семінарських заняттях – $7 \cdot 8 = 56$ балів,
- тестування за кожний змістовий модуль – $3 \cdot 5 = 15$ балів.

2. Самостійна робота (письмове виконання) – **10 балів;**

3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (реферат) – **15 балів;**

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) студент може набрати двома способами:

- з урахуванням балів набраних за результатами усіх виконаних робіт протягом курсу без складання заліку.
- із складанням заліку, якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свої бали.

12. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Усні та письмові відповіді на семінарських заняттях, тести, перевірка виконання письмової самостійної роботи, оцінка за виконання ІНДЗ, складання заліку.

ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Основні поняття курсу «Історія модита дизайну» : «мода», «одяг», «дизайн»
2. Мода, її зародження та поширення.
3. Зачіски і головні убори єгиптян.
4. Прикраси в чоловічому і жіночому костюмі єгиптян. Станові особливості вбрання єгиптян.
5. Ідеал краси у Давній Греції, види і форми одягу, тканини, колірна гама, орнаменти.
6. Ідеал чоловічої і жіночої краси у Давньому Римі. Види і форми одягу, тканини, кольори, орнаменти.
7. Види і форми одягу Візантії, тканини, кольори, декорування.
8. Форми одягу та нові способи його створення в період романського стилю. Станові відмінності у використанні тканин. Символічність кольору у середньовічній культурі.
9. Ідеал жіночої краси та основні компоненти жіночого одягу романського стилю.
10. Особливості костюму епохи Відродження в Італії. Ідеал краси, тканини, види і форми одягу.
11. Особливості костюму епохи Відродження в Іспанії. Ідеал краси, тканини, види і форми одягу.
12. Французький костюм епохи Відродження.
13. Жіночий французький костюм першої половини XVIII ст.
14. Чоловічий французький костюм першої половини XVIII ст.
15. Жіночий французький костюм другої половини XVIII ст.
16. Чоловічий французький костюм другої половини XVIII ст.
17. Особливості розвитку одягу та моди XIX ст.
18. Особливості розвитку чоловічого і жіночого вбрання 1900-1930-х рр.
19. Зміни в чоловічому і жіночому одязі у 1940 – 1950-х рр.
20. Нові стилі у вбранні 1960-1980-х рр.
21. Особливості розвитку одягу в кінці XX – початку XXI ст. Зарубіжні майстри сучасної моди.
22. Особливості одягу представників молодіжних субкультур.
23. Вітчизняні майстри сучасної моди.
24. Повсякденне і парадно-церемоніальне вбрання київських князів у X-XIII ст.
25. Повсякденне і парадно-церемоніальне вбрання княгинь та знатних жінок в Україні у XXIII ст.
26. Особливості розвитку українського вбрання у XIV-XVIII ст.
27. Особливості одягу козацької старшини.
28. Вбрання української еліти XIX — початку XX ст.
29. Особливості розвитку одягу і моди в СРСР.
30. Вітчизняні майстри сучасної моди. Участь українських дизайнерів у тижнях моди.
31. Дизайн та зародження проектної діяльності.
32. Протодизайн і технологія.
33. Дизайн та народне мистецтво.
34. Ергономіка як основа дизайну.
35. Специфіка дизайну в порівнянні з іншими видами творчої художньої діяльності.
36. Промислова революція: конструювання, масове виробництво, мануфактури.
37. Перша світова промислова виставка.
38. Концепції розвитку дизайну (XIX ст.)
39. Модернізм і становлення дизайну як професійної діяльності.

40. «Баухауз» - праобраз дизайнерської школи.
41. Дизайн та арт-деко.
42. Національні моделі українського дизайну.
43. Скандинавський функціоналізм.
44. Дизайн США: мистецтво, наука, технологія, комерція.
45. Великобританія: дизайн на службі суспільству.
46. Германія – країна функціоналізму.
47. Дизайн на французький манер.
48. Італійський дизайн.
49. Японський дизайн: традиційна та актуальна проектна культура.
50. Український дизайн: мрії, експерименти, реальність.

13. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

ЗАЛІК

Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			Тести	ІНДЗ	СРС		Відвідування усіх лекційних занять
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
8	8	8	8	8	8	8	8	15	15	10	4	100

T1, T2 ... – теми занять

Інтервальна шкала оцінювання навчальних досягнень студента

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Опорні конспекти лекцій, робоча програма навчальної дисципліни, використання мультимедійних презентацій, наочний матеріал тощо.

Програма навчальної дисципліни «Історія моди та дизайну» побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у закладах вищої освіти Міністерства освіти і науки України.

15. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Білан М. С., Стельмащук Г. Г. Український стрій. – Львів : Фенікс, 2000. – 243 с.
2. Білодід Ю.М., Поліщук О.П. Основи дизайну: навч. посіб. Київ: ПАРАПАН, 2004. 240с.
3. Даниленко В.Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури: монографія. Харків: ХДАДМ: Колорит, 2005. 243 с.
4. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник для студ ВНЗ, які навчаються за спец. «Дизайн». Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
5. Дизайн та образотворче мистецтво: Словник.-Луцьк, 2000. – 243 с.
6. Комиссаржевский Ф. Ф. История костюма. – Минск, 1999. – 496.
7. Лаврентьев А.Н. История дизайна: учеб. пособ. Москва: Гардарики, 2007. 303 с.
8. Лаврентьев А.Н. История дизайна. М.: Гардарики, 2007. (Сер. Disciplinae).
9. Михайлов С.М., Михайлова А.С. История дизайна. Краткий курс. Москва, 2004. 289 с.
10. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: збірник статей / за заг. ред. М.І.Яковлева. Київ: Фенікс, 2012. 256 с.
11. Стамеров К. К. Нариси з історії костюма. – Ч. 1 : до XV ст.; Ч. 2 : XVI-XVIII ст. – К.:Мистецтво, 1978. – 243 с.
12. Стамеров К. К. Нариси з історії костюмів. – К. : Мистецтво, 2007. – 432 с.
13. Удріс І.М., Школяр А.В. Нариси з історії зарубіжного дизайну. Новий та новітній час: навч. посіб. Кривий Ріг, 2008. 251 с.
14. Шевнюк О. Л. Історія костюма : Навч. посібн. – К. : Знання, 2008. – 375 с.
15. Шумега С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру: навч. посіб. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2007. 324 с.

Допоміжна:

1. Бірюльов Ю. Мистецтво Львівської сецесії.- Львів, 2005.
2. Воронов Н.В. Российский дизайн.- М. В 2-х т.- 2001.
3. Даниленко В.Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури.- Харків, 2005.
4. Даниленко В. Майбутнє європейського дизайну: Чехія, Польща, Україна.- Харків, 2007.
5. Дизайн та образотворче мистецтво: Словник.-Луцьк, 2000.
6. Легенький Ю.Г. Український модерн: монографія. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2004. 304 с.
7. Легенький Ю. Філософія моди.- К., 2003.
8. Мигаль С. Проектування меблів.- Львів, 1999.
9. Нога Олесь. Проект пам'ятника Івану Левинському.- Львів, 1997.
10. Шмагало Р. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ – серед. ХХ ст.. Структурування, методології, художні позиції.- Львів. 2005.
11. Апанович О. «Козацьке панство походжає» // Український світ. – 1991. – № 3. – С. 15- (Одяг, прикраси).
12. Безвершук Ж. А. Потребности, вкусы, мода. – К. : Реклама, 1987. – 120 с.
13. Білан С. Князь і дружина ІХ-ХІІ ст. Іконографія, стрій, типологія, художній образ. –Львів : Ліга-прес, 2006.
14. Богослужіння православної церкви : Посібн. для православних дітей / Упорядн. проф.прот. П. Влодек. – Луцьк : Видання Волинської Духовної семінарії, 2005.
15. Бутник-Сіверський Б. С. Народні пояси ХVІІІ – поч. ХІХ ст. // Народна творчість та етнографія. – 1985. – № 1. – С. 30-33.

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека українських підручників: веб сайт. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського: вебсайт. URL: www.dnpb.gov.ua/
3. История дизайна. Том 1. Михайлов С.М. 2002: веб сайт. URL: <http://books.totalarch.com/node/1563>
4. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського: веб сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Английская одежда XVIII века [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://fashionstime.ru/?p=1671>. – Назва з екрану.
6. Антична Греція : побут, звичаї, одяг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=73609&pg>. – Назва з екрану.
7. Словник термінів українського одягу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://odyag.ukrsov.kiev.ua/6/-/asset_publisher/Y8ny/content/id/20829 – Назва з екрану.
8. Цумега С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра:<https://docplayer.net/68268752-Istoriya-zarodzhennya-ta-rozvitku-dizaynu-istoriya-dizaynu-mebliv-ta-inter-ieru.html>

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри протокол № ____ від «__» _____20__р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Аркуш обліку змін

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесено зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача